

Людський потенціал і належне фінансування як рушійна сила в розв'язанні чорнобильських проблем

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Під головуванням заступника Голови Верховної Ради Оксани Сироїд відбулися слухання «30 років після Чорнобіля: уроки та перспективи». Доповідачі та промовці наголосили на тому, що Чорнобильська катастрофа не має аналогів за масштабами забруднення і негативного впливу на людей та окреслили завдання, які має першочергово розв'язати держава, щоб уникнути подальшого поглиблення проблеми.

Зокрема, заступник міністра екології та природних ресурсів Ганна Вронська у своїй доповіді наголосила, що 30-й рік після трагедії Президент Петро Порошенко оголосив Рокком вшанування учасників ліквідації наслідків аварії та пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи. Вона також зазначила, що хоч у зоні й локалізовано величезні запаси радіонуклідів, радіаційний фактор продовжує залишатися основним у визначенні потенційної небезпеки.

Тим часом представник Міністерства соціальної політики В. Івашкевич зазначив, що на сьогодні всебічної уваги і захисту держави потребують 1,9 мільйона осіб, що постраждали внаслідок аварії, серед них понад 108 тисяч інвалідів та понад 418 тисяч потерпілих дітей.

Посадовець також зазначив, що з ініціативи громадських чорнобильських організацій було підготовлено та внесено на розгляд уряду відповідний законопроект щодо збіль-

шення мінімальних пенсій, пенсійних виплат за категоріями постраждалих. Врегульовано питання призначення пенсій вдовам у зв'язку з втратою годувальника тощо.

Заступник міністра охорони здоров'я України Віктор Шафранський зауважив, що показники захворюваності протягом останніх років, на жаль, збільшуються. Великої уваги потребує проблема поширеності та захворюваності на рак щитоподібної залози, особливо це стосується тих, кому на момент аварії було до 18 років.

Для прикладу: якщо в 1986-90 роках серед вказаної категорії щорічно ре-

еструвалося у середньому 12 випадків захворювання на рак щитоподібної залози, то нині щорічно таких 400 випадків. На жаль, за останні роки спостерігається й поступове зростання захворюваності дітей. Посадовець також наголосив, що хоч повнота охоплення профілактичними оглядами є високою, слід звернути увагу на якість диспансеризації.

Голова Державної інспекції ядерного регулювання Сергій Божко поскаржився на ситуацію з фінансуванням робіт. Зокрема, на відсутність зрушень у частині реалізації проєктів щодо сховища осклованих високоактивних відходів, що повертатимуться з Російської Федерації після

переробки відпрацьованого палива, і що немає жодних кроків у частині добування сховища для захоронення РАВ.

Залишається незадоволеною й ситуація з функціонуванням Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, які формується за рахунок сплати екологічного податку.

Водночас Сергій Божко наголосив на тому, що реалізація деяких міжнародних проєктів має позитивну динаміку. Проте постійно відкладається, переважно через відсутність фінансування, розробка та реалізація заходів щодо поводження з паливовмісними матеріалами.

Тим часом голова Державного агентства з уп-

равління зони відчуження Віталій Петрук підкреслив, що природа зони відчуження відроджується. І хоч частина, яка забруднена плутонієм, ніколи не повернеться для проживання населення, ми можемо створити там спеціальну зону промислового використання. Решта дві третини Зони відчуження в майбутньому можуть бути доступними для проживання, звисно, якщо це буде доцільно з економічної точки зору. Тим часом було б дуже доцільно, аби зона відчуження стала майданчиком для вітчизняних та іноземних науковців. За технічної допомоги Європейського Союзу тут уже маємо сучасну лабораторію, оснащену найновішим обладнанням, і це треба використати з максимальною ефективністю.

Із співповіддю на слуханнях виступив також голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Микола Томенко.

Він зазначив, що із 30 пунктів, які були заплановані державою і стосувалися розв'язання чорнобильських питань, на сьогодні виконано аж 4. «Це прийняття змін до Податкового кодексу, де звільнили від оподаткування міжнародну допомогу. Створено міжвідомчу комісію, підготовлено план заходів і оголошено рік «Рокком вшанування учасників ліквідації аварії». Решта, як ви розумієте, 26 позицій не виконано», зауважив народний обранець.

Водночас Микола Томенко зазначив, що вдало-

ся повернути доплати тим, хто працює в зоні відчуження, і розповів, що ухвалено законопроект 2093. «Ми ухвалили його в першому читанні й переконали сесійну залу проголосувати за короткий розгляд процедури. Все, що залежало від нашого комітету, ми зробили, і парламент має розглянути закон 2093 в другому читанні».

Томенко також з прикрасіто констатував, що парламентському комітету немає з ким співпрацювати, оскільки немає профільних ні віце-прем'єра, ні міністра. «Тому ще одна вимога наших парламентських слухань — повинен бути міністр і віце-прем'єр, який займається цими питаннями», — наголосив М. Томенко.

Стосовно ж моменту стратегічного характеру, то Томенко зазначив, що життя в Чорнобилі не завершується з будівництвом об'єкта «Укриття». І після того, як ЄБРР закінчить фінансування, ми повинні використати потенціал людей, які тут працюють, і рухатися вперед, залучати інвестиції тощо. А для цього потрібно міняти управлінську модель.

Що стосується частини території, то її, вважає Микола Томенко, треба розумно використовувати і для наукових досліджень, і з промисловою метою. Тут також має постати Державний музей-архів народної культури українського Полісся.

Марина КРИВДА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Під час слухань.